

Det nye Vien-senteret, som är en akutt-og utredningsinstitusjon for ungdom i Hedmark, ble åpnet i Furnesveien i september 2002. Arkitekten Gunn Fuglestad har lyktes i å gi bygget et tilnærmet österlandsk harmonisk preg. Fasaden i hovedbygningen er formet som en lang, konveks bue. Denne satt opp mot en mer bastant, rektangulær form i det nordenfor liggende sidebygget skaper en spenning som sammen med material- og fargeval, brunt och trehvitt gjør bygget levande og imøtekommende. Det eneste som trekker helhetsinntrykket noe ned er en overbygg som går langs store deler av hovedbyggets fasade. Selv om dette opplagt har en praktisk funksjon virker det visuelt sett unødvendig og forstyrrende.

Innvendig er bygget preget av en enkelhet. Store, rene veggflater i lyse farger kombinert med tilsvarende store vindusflater gir rommene et avbalansert, harmonisk preg, det føles godt å være der. Dette er selvsagt et viktig poeng i forhold til byggets funksjon og fagleder ved senteret, Ole Meiland, er da også veldig godt fornøyd, både når det gjelder samarbeidet med arkitekten under byggeperioden og også med det ferdige bygget.

Ansvarlig for byggets utsmykning er den svenske kunstneren Nina von Schmalensee. Hon er født, oppvokst og utdannet i Stockholm. Hun er nå bosatt i Hamar og leier, sammen med man og barn, hus på Ajer.

I sitt arbeid i forhold til Vien-senteret har hun tatt utgangspunkt i de gamle, praktfulle bjørkene som befinner seg på området. Hun har tatt opp disse trærnes form i fire søyler foran byggets hovedinngang. Bjerketrærs typiske sorte mønstre finner man igjen på søyllene, men i en veldig stram utformning, nærmest som fragmenter av strekkoder. At det er i den retning kunstneren har tenkt bekrefte gjennom et lite maleri av en strekkode som møter en rett innenfor hovedinngangen. Gjennom denne kommer man inn i en korridor som strekker seg til høyere og venstre. Fra det punktet som dannes av strekkoden bryter kunstneren, gjennom flere mindre malerier, seg ut av denne formen og tilbake til gjengivelse av trær i forskjellige stadier. Ved ytterpunkt til venstre, i senterets kombinerte stue/spisesal, finner vi således et større maleri av et frukttre, til høyere, i senterets møterom, et skulpturelt arbeid av et frukttre i tilløp til blomstring.

Symbolikken i von Schmalensees arbeid skulle være rimelig klar. Strekkoden representerer på mange måter den optimale standardiseringen. Alt fra pakke med savelat i kjøttboksen på Rimi, til hvert enkelt individ identifiseres nå for tiden gjennom strekkoder. Den tendens til utraderingen av det individuelle i samfunnet kan for mange kanskje i særlig grad yngre mennesker, være en medvirkende kilde til konflikter de trenger hjelp til å komme seg ut av, til å komme seg videre.

Von Schmalensee holder sitt arbeid bort fra det banale gjennom en lavmælt og enkel utføring. Her er ingen påtrengende tydelighet, ingen prangende fargeprakt. Som hun selv sier har det vært hennes tanke at arbeidene skulle kunne oppdages over tid. Hun faller heller ikke for fristelsen til å overarbeide selve symbolikken. Hverken det store maleriet eller skulpturen, som begge fremstiller frukttre, representerer overtydelig jublende løsninger, de bærer mer preg av å indikere muligheter.

Det totale inntrykket blir at Vien-senteret har fått en usedvanlig presis og på alle måter gjennomarbeidet utsmykning i en arkitektonisk helhetsløsning de har all grunn til å være stolte av.

Jan Karl Schmidt, Hamar 2002